

νας της, ώστε και οι δικοί μας της σκαρώνουνε γλαφυράτα γράμματα στην υπερακαθάρουσα ακατά των έλλειψών μισθάρων, των διαφθορών της γλώσσας», όπου υπογράφονται φαρδύα-πλαταιά οι ίδιοι. Κ' ή «'Εσπερινή» τὰ παίρνει για πράσινο χαβιάρι, και τὰ δημοσιεύει ἀλαλάζοντας, όπως βλέπει κανείς στον αριθμό της 82 τὸ γράμμα ἀφιλογενῶν ἐξ 'Αιδινίου 'Ελληνοπαίδων.

ΜΑΣ γράφει ἀπὸ τὸ 'Αϊντίνι τῆς 'Ανατολῆς «'Ενας ἀστοιχείωτος νεανίσκος» πολλὰ νόστιμα, και λυπούμαστε πὺ δὲν ἔχουμε τόπο νὰ τὰ βάλουμε δια, γιὰ τὴν «'Αμάλθεια» τῆς Σμύρνης, πὺ μ' ἓνα τῆς ἀρθράκι «Οἱ Προκοῦσαι τῆς Γλώσσης» στὸν ἀριθμὸ 9524, κόβει τὰ κεφάλια τῆς «Φοιτητικῆς Συντροφικῆς» και κάθε μαλλιαροῦ, και μονάχα ἀφήνει τὰ ρουθούνια μας γιὰ νὰ μυρίζονται ἀνθη ποιητικά, όπως αὐτὰ ἐδῶ πὺ ποιῶ ὁ συντάχτης της κ. 'Υπερίδης :

*«Τριτὰ ἀνέλαμψεν ἠὼς
και καλλιτέχνης ὁ Θεὸς
γλυφίδα δράττει
και ἀπὸ μάτης ἀπαλῆς
εἰς ἐνδοχεῖς περικαλλεῖς
τὰ ἀνθη πλάττει.»*

ΔΕΓΑΜΕ νὰ μὴ σὰς ἐνοχλήσουμε πιά με τὸν κ. Μιστριώτη, μὰ εἶναι τέτοιο γλέντι ὁ λόγος πὺ ἐβγαλε στὸ Φιλολογικὸ Σύλλογο («'Νέα Πατρίς», ἀριθ. 91), ὡστε δὲ μπορούμε νὰ μὴ σὰς σερίβουμε μερικά μεζεδάκια. Και τί δὲν εἶπε ὁ σοφὸς καθηγητῆς γιὰ τοὺς ἀπαισίους χυδαῖζοντας. Εἶπε πάλι τὸ ἀγλωττωσάρη του και τὴν «Κεχημπάρα» του, θυμήθηκε και τὸν κικρὸ πὺ ἀεκινδύνευσε νὰ ριφθῆ εἰς τοῦ δεσμοτηρίου τὸ φθισιῶδες δωμάτιον, ἀλλά, λέει, δὲν ἐδίστασα νὰ κηρύξω ὅτι οὐχί εἰς τὸ δεσμοτήριο, ἀλλὰ και εἰς τὸν Τάρταρον ἐὰν ριφθῶ, θέλω ἐξέλθει ὡς 'Ερινὸς τῶν φρενῶν (πολὺ σωστὰ!), ἵνα τιμωρῶ τοὺς διαδόχους τοῦ 'Ορέστου. 'Η τλήμων ἑλληνικὴ φυλὴ ἔσχε πολλοὺς ἀλλοφύλους μητρολαίας (ἐφοῦ εἶναι ἀλλόφυλοι, πὺς εἶναι μητρολαῖα; — δὲ μὰς λέει ὁ σοφὸς καθηγητῆς), ἀς μὴ στρατολογηθῶσι τοιοῦτοι και ἐκ τῶν ἡμετέρων ἡμοφύλων.»

Και παρακάτω : «'Ηθελε δ' εἶναι αἰσχρὸν και ἀπαίσιον, εἰ ἡμεῖς οἱ δημιουργήσαντες τὸν κάλλι-στον τοῦ φωτὸς θεῶν (τὸ 'Ελληνικὸν 'Ηλιον), ἐμέ-

νομεν ἐν τῷ σκότει.» Ποιὸς τὴ χάρη μας, κύριε καθηγητῆ, ἀφοῦ δημιουργοῦμε και θεοὺς!

Λέει ὅμως και μιὰν ἀλήθεια : «Μὴ πειθώμεθα ἐκείνους, οἵτινες ἀποκρίνονται ὅτι εἶναι τῶν ἀδυνάτων, ἵνα γλώσσα οὕτω τελείω; διαμορφωθεῖσα (ἡ Μιστριώτειος) ἐπνέλη εἰς τὴν προτέραν ἡμιθάρονον. Οἱ τοιοῦτοι ἀποκρίνονται, διότι μὴ ἔχοντες τὸ ψυχικὸν σθένος, ὅπως ἀγωνιθῶσι πρὸς τὸν κίνδυνον, λέγουσιν, ὅτι οὗτος δὲν πρόκειται οὐδ' εἶνε φερόμενος.» — Μ' ἄλλα λόγια, τὸν ἔχει κόψει κρύος φόβος τὸ σοφὸ καθηγητῆ γιὰ τὸ ζήτημά του. Γι' αὐτὸ κ' ἐμεῖς τὸν ἀφήνουμε τῶρα νὰ κιντριλῆ σὰν τοὺς αὐτοφρεῖς κρόκους, οὓ; ἔδρεψεν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ Σηροκλείου, γιὰ νὰ χάριση στοὺς Πολίτες λογάδες.

ΝΑ κ' ἡ καλὴ ὄψη τῆς «Μιστριώτειος ἐκστρατείας ἐπὶ τὴν 'Επτάλορον». Σ' ἓνα του ἀρθράκι τὸ «Θάρρος» τῆς Πόλης (26 τοῦ Μῆν, ἀριθ. 262) γράφει κοντὰ στέλλα λογικώτατα :

*«Καυμένα ὄφρικια(!) 'Εν μόνον ἐξ αὐτῶν μαζὶ
μὲ ἐν γεῦμα ἤρκεσε διὰ νὰ κηρυχθῶν φράσεις αἰτι-
νες τὸν μὲν Πατριάρχην ἐγελοιοποίησαν δυστυχῶς,
διὰ δὲ τὸν κ. Μιστριώτην ἐνέδειξαν τὴν μεγάλην
ἀρχὴν καθ' ἣν ἀδαι τινὰ γράμματα μαθεῖν και μ-
θόντα νοῦν...»*

«Καλὰ θὰ κάμη ὅμως ὁ Πατριάρχης μας νὰ σπύση νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὸ ὄφρικιον, διότι ὠρισμέ-ως ὁ κ. Μιστριώτης διὰ νὰ ἀποπληρώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ὄφρικίου θὰ κηρύξῃ και ἄλλα πράγματα ἴσως, τὰ ὅποια και τὸν Πατριάρχην θὰ γελωτοποιήσουν πλειότερον και τὸ 'Εθνικὸν Πανεπιστήμιον θὰ χαρκτηρίσουν ὡς φρενοκομεῖον.»

ΠΑΕΙ και ὁ κακίμενος ὁ Καρθοκαρὸς με τὴν ἀρματωλικὴ του λεβεντιά. Τὸ ἀξιο Δημοτικὸ του Συβούλιο τὸν ἐξεβαρβάρωσε και τὸν ἔκανε 'Αμφιλοχία, γιὰτι ἔτσι «εἶχεν εἰσηγηθῆ πρὸ δύο ἐτῶν ὁ ἀντισυνταγματάρχης κ. Μ. Γερογιάννης», θέλοντας ἴσως νὰ τιμήσῃ κανένα ρηξικέλευθον ἐπιλοχία του. Και τῶρα γιὰ τὴν πατριωτικὴ του αὐτῆ πρωτοβουλία τὸν κάμανε οἱ κκ. Σύβουλοι και ἀμέλος ἐπιτιμον τῆς 'Αμφιλοχίας και δημότην τοῦ δήμου 'Αμβρακίας». — 'Αμπρακίας τὸ λέει και ὁ Θεουκιδίδης, βρε ἀνάττικοι!

'Ο κ. Δ. Ι. Καλογερόπουλος, γράφοντας στὴν «Πανακοθήκη» του γιὰ τὴν «'Αντιγόνη» πὺ παρα-

στάθηκε στὸ «Βαρσιέτι», βροτοκλάει : «ἢ μετάφρασις τοῦ κ. Μάνου κηλιαρῆ, γελοιοποιούτα εἰς τινὰ μέρη τὸ Σοφοκλεῖον ἀριστούργημα, τὸ ὅποιον παρ' ἑλὴν τὴν δικτυλοπανιζομένην ζωντανότητα τῶν λέξεων, ἐρκίνοτο ἐνικχοῦ φέρον βλαχόκαλλεσις». 'Ο ἴδιος μὰς λέει παρακάτω πὺς τὸ δράμα τοῦ κ. Τιμ. 'Αμπελά, ἢ «'Αἶνα Δράκκα», εἶναι «γεγραμμῆνον εἰς ὠρκίαν ἀπλήν και ρέουσαν γλώσσαν» — φυτικὰ τὴν καθαρεύουσαν.

ἈΘΗΝΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(Σ' ἓνα φίλο, στὰ ξένα)

'Αθήνα, 10 τοῦ Θεριστή.

'Ἦρθε λοιπὸν ἀπὸ τὴν Ἐυρώπη ὁ Βασιλιάς. Στὸ σταθμὸ, ἀξιωματικοὶ σὲ παράταξη — δύο τους παρὰ λίγο νὰ σφαχτοῦνε γιὰ τὰ προσωπικὰ τους ἐπνεαστικὰ — και κοσμάκης γιὰ τὴν ὑπόδοχή. Πήγανε νὰ ξεζέψουν και τῆλογα νὰ σύρουνε τάμαξι ὡ; τὸ παλάτι. Εἶπε και δὺό λόγια συγαινητικά ὁ Βασιλιάς. Πρακτερήθηκε ὅμως πὺ δὲν ἔδωκε τὸ χέρι τοῦ Ζορμπᾶ. Τὴν ἄλλη μέρα, τραπέζι στὸ παλάτι, και ὁ Ζορμπᾶ; ἀδιάθετος δὲν πῆγε. 'Ἐτσι, ἀναψε στὰ καθημερινὰ τὰ φύλλα ἢ ὑπουργικὴ κρίση. Και τί δὲ γράψανε! Πὺς μιὰ συντροφία ἀξιωματικοῦ τοῦ Ναυτικῦ θέλουν τὴν ἀποπομπὴ του ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο πὺς ὁ Ἀρχγοῦνης τηλεγράφησε τοῦ Θεοτόκη, και αὐτὸς τοῦ ἀποκριθῆκε πὺς δὲν κάνει νὰ δημιουργήσῃ κρίση ὕστερα ξεκαθάρισε πὺς θὰ φύγῃ ὁ Ζορμπᾶς, γιὰτι δὲν τῆρεσαν ὅσα προτείνουν οἱ μέραρχοι γιὰ τὸ στρατό. Τὴν ἴδια μέρα ὁ Ζορμπᾶς ἀνέθηκε στὸ παλάτι, συνεργήθηκε με τὸ Βασιλιά, κ' ἡ παρτίτη ξεθόμανε, — ὅχι ὅμως και δίχως νὰ χυθῆ μελάνι με τὸ «'Ανάγκη Εἰλικρινείας» πάλι και τῆλλα δημοσιογραφικὰ τερτίπια τοῦ περασμένου χειμῶνα, πὺ θέλανε νὰ ποδείξουνε τέχα πὺς δὲν πέφτει ὁ Ζορμπᾶς, γιὰτι δὲν ἔχει δικαίωμα κανένας νὰ τὸν πᾶσῃ, πρὶν ἔρθῃ ὁ κικρὸς και ἡ 'Εθνοσυνέλεψη.

Τέλος πάντων, με τὴ φασκρία τούτη, θὰ ξεχνούτε ὁ κόσμος ἐδῶ και πὺς ὑπάρχει Κρητικὸ ζήτημα, ἂν ἀπόξω δὲν τὸ θυμίζανε τὰ τηλεγραφήματα : πότε πὺς ὁ Δίλκε πῆρε, σὰν πάντα, φιλοδίκαια τὸ μέρος τῆς Κρήτης σὲ μιὰ συζήτηση στὴν 'Αγγλικὴ Βουλῆ; πότε πὺς πρότεινε ἢ 'Αγγλιὰ νὰ

καλονοιῶθαι ὁ νοῦς σου. Και γιὰ νὰ τὴν καλονοιῶσῃ, ἔλα νὰ σοῦ καθίσω αὐτὸ τὸ στερνὸ μου τὸ κεντρί, νὰ τρίβης κατόπι τὸ μάγουλό σου και νὰ με θυμᾶσαι :

Σὰ σκορπιστῆ αὐτῆ ἡ ἰδέα, πὺ τὴ λὲν κάτι πὺ δὲ σοῦ τὸ φανερώων νὰ μὴ σοῦ κατέθῃ και ξαφνικὸ, ἀρχίζει και ἀνάθει μεγάλη φλόγα μέσα στις τυρκαμισμένες καρδιές, πὺ ἔσο τὴ φυσάει, ἄλλο τόσο μεγαλύτερον ἐκείνη. Κι ἀλλοίμονο τότε στὸν τυραννο, στοὺς παρατυράννοους και στὰ τυραννόπουλα. 'Ενας ἓνας θὰ πέφτουνε σὰν τσουρουφλιασμένες μύγες στὴ φωτιά και θὰ καίγονται. Και σὰν καγῶνε, και ξεβρωμηθῆ ὁ κόσμος, τότες πέφτει οὐράνια βροχὴ ἀπὸ πάνω, και σῶνει ἢ φωτιά, και φυτρώνει χαρτάρι, και πρασινίζει ὁ κόσμος, και γίνεται χαρὰ Θεοῦ, κ' ἔρχονται οἱ γραμματισμένοι και γράφουν ἱστορίες, τί λογῆς πῆγε μιὰ φορὰ ἓνας Μεγάλος Τυραννος νὰ σῶσῃ μιὰ μεγάλη φωτιά, και τσουρουφλιστηκαν τὰ φτερά του, κ' ἔπεσε μέσα, και χάθηκε ἀπὸ τὸν κόσμο μιὰ γιὰ πάντα, και κείνος, κ' οἱ παρατυράννοοι, και τὰ μικρὰ τυραννόπουλα.»

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΦΥΛΛΑΔΑΣ

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

GEORGE MEREDITH*

'Υστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴν παρένθεση ὁ; ἔρουμε πίσω στὸ σκοπὸ μας. Εἶπαμε τί γενικὸ χαραχτήρα ἔχει τὸ ἔργο τοῦ Meredith. 'Όσο και ἂν εἶναι πλούσιο, πάντα ὅμως μένει ἀπλὸ με τὸν ἴδιο σκοπὸ και σ' αὐτὴν τὴν ἀπλότη βρίσκεται ἴσα ἴσα ἡ δασκαλία του. 'Ο σκοπὸς τοῦ συγγραφέα φαίνεται σ' ἓνα του γραφτὸ : «...ἀκέπτουμαι, λέει, πὺς ἢ ἀληθινὴ χρῆση τῆς ζωῆς, τὸ μόνον μυστικὸ της, εἶναι νὰ στρώνη κανεὶς τὸ χῶμα γιὰ νᾶναι καλλίτερο σ' ἐκείνους πὺ θάρθουν ὕστερ' ἀπὸ μᾶς; τὰ ἔργα μου τὰ κρίνω ἐλαττωματικά και με χωρὶς καμμιὰ ἄλλη ἀξία ἐκτός πὺς δείχνουν κ' εὐκολύνουν αὐτὸ τὸ σκοπὸ. Τὸ βαθύ γνώρισμα τῶν ὁμοίων μας, ἢ διακρίση τῶν νόμων τῆς ζωῆς, αὐτὰ ὀδηγούνε στὸ μεγάλο πολιτισμό. Μοῦ φαίνεται πὺς τὸ μυθιστόρημα ἐκθέτοντας και ζωγραφίζοντας τὴ φυσικὴ ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου μπορεῖ νὰ βοηθήσῃ σ' αὐτὴ τὴν προετοιμασία τοῦ ἐδάφους γιὰ καλλίτερο δρόμο...» Σ' αὐτὸ

*) 'Η ἀρχὴ στὸ περασμένο φύλλο.

πὺ γράφει ὁ ἴδιος φαίνεται και τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἔργου του. Κάποικα σχέση τὸν συγγενεύει με τὸν Stendhal και τὸνε σιμᾶνει στὸ νατουραλιστικὸ μυθιστόρημα. Μ' αὐτὸ ὅμως δὲ θὰ πῆ πὺς ὁ Meredith εἶναι εἴτε ρωμαντικὸς εἴτε καθαρὸς ρεαλιστής, εἴτε νατουραλιστής. Πρῶτα-πρῶτα ρωμαντικὸς, με τὴν ἀποφυγὴ κάθε αἰσθηματικῆς διάχυσης, πὺχει, δὲν εἶναι. Πάλι ἢ γλώσσῃ του, οἱ μορφῆς του, τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ἔργου του γενικά, τὸν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸ νατουραλισμὸ. 'Ρεαλιστής; εἶναι περισσότερο γιὰτι στὴν πραγματικὴ ζωὴ ἐκπλῶνεται τὸ ἔργο του παίρνοντας τὸ κάθε τι στὴν ἀληθινή του μορφή, μὰ και πάλι με ὁλωσδιόλου ἰδικίτερο, ὑποκειμενικὸ ἂν θέλουμε, τρόπο, ἀλλὰ με στερεὴ πάντα βάση στὴν πρακτερήσῃ του. Γι' αὐτὸ μερικοὶ κριτικοὶ λένε πὺς μοιάζει με τὸ Σαίξπηρ. Φοβούμαι πολὺ αὐτὰς τίς ὁμοιότητες, γιὰτι τὸ γιγαντέσιο ἐκείνο μυκλὸ τοῦ ποιητῆ τῆς «Tempest» με κάνει νὰ χάνω και τ' αὐγὰ και τὰ καλάδια, κατὰ τὴν παροίμια. Βέβαια ὁ Meredith εἶναι ἀνατόμος βαθύς τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, μπαίνει και αὐτὸς βαθειὰ στὴν ἐξέταση τοῦ πάθους, ἀλλὰ με τὴ διαφορά πὺς αὐτὸς ἐξετάζει μόνον μιὰ μορφή, ἓνα ἐξωτερικὸ χαραχτήρα ἢ μιὰ δυνάτη αἴσθησῃ, μὰ χωρὶς ἐκείνο τὸ